

HEJT, MOWA NIENAWIŚCI W INTERNECIE

mgr. asp. Krystyna Kowalska

Zespół ds. Profilaktyki Społecznej Nieletnich i Patologii

WP KMP W PŁOCKU

Co to są prawa człowieka?

Prawa te chronią **wszystkich** przed upokorzeniami i zamachami na naszą godność. Pozwalają zachować nasz indywidualizm, bagaż uczuć, wspomnień i myśli.

Mimo iż nie gwarantują dobrobytu, oczekiwanego uczucia, realizacji marzeń, to dają poczucie własnej dumy i **godności**.

Prawa te wynikają z godności.

Godność osobista a godność osobowa

- **Godność osobowa** (doktryna k.k. - godność osoby ludzkiej)
 - wywodzi się z faktu bycia człowiekiem,
 - dorosły, dziecko, bogaty, biedny, ikona uczciwości, zbrodniarz (powszechność praw).

- **Godność osobista**
 - ma wiele wspólnego z honorem,
 - zależy wyłącznie od nas samych,
 - Postępujemy szlachetnie,
 - Postępujemy nieuczciwie.

STEREOTYP

Zbiór sądów dotyczący grupy osób wyodrębnionej z uwagi na łatwo zauważalną cechę określającą ich społeczną tożsamość.

Cechy stereotypu:

- nadmiernie uproszczony, ten sam zestaw cech przypisywany jest wszystkim członkom grupy („oni wszyscy są tacy sami”)
- niepodatny na zmiany
- społecznie podzielany
- często nasycony wartościowaniem (np. stereotypizowana grupa uważana jest za gorszą od pozostałych).

Uprzedzenia

Negatywna postawa w stosunku do członków jakiejś grupy spowodowana wyłącznie ich przynależnością do tejże grupy. Oparta jest zazwyczaj na negatywnym stereotypie.

PODŁOŻE HEJTU I MOWY NIENAWIŚCI

- STEREOTYPY
- UPRZEDZENIA
- NIETOLERANCJA
- DYSKRYMINACJA
- RASIZM
- KSENOFOBIA
- ANTYSEMITYZM
- HOMOFOBIA
- FASZYZM
- TOTALITARYZM

Skąd bierze się mowa nienawiści?

Stosowanie mowy nienawiści to wynik istniejących w społeczeństwie STEREOTYPÓW i UPRZEDZEŃ. Jest wyrazem lęków czy strachu, które często nie są uzasadnione. Czasem wynika z niskiego lub zbyt wysokiego poczucia własnej wartości. Mowa nienawiści może być także wynikiem pewnych uwarunkowań społecznych czy historycznych. Nienawiść w sieci to także moda – zbieranie hejtów traktowane jest przez niektóre osoby jako hobby. Może być wyrazem ideologii stosowanej przez grupę, która z założenia nienawidzi pewnych grup osób, często wynika z problemów z komunikacją.

HEJT

To komunikat wymierzony przeciwko komuś, mówiący o niechęci lub braku aprobaty, często niezbyt sprecyzowanej. Zazwyczaj wyrażony jest ostrymi słowami, bywa, że wulgaryzmami.

MOWA NIENAWIŚCI

Pojęcie to obejmuje wypowiedzi ustne, pisemne oraz przedstawienia ikoniczne, które w swoich treściach są:

lżące, oskarżające, wyszydzające a także poniżające grupy i jednostki z powodów od nich niezależnych - takich jak: przynależność rasowa, etniczna i religijna, płeć, preferencje seksualne, kalectwo czy przynależność do “naturalnej” grupy społecznej, jak np.: mieszkańcy pewnego terytorium, reprezentanci określonego zawodu, mówiący określonym językiem itp.

HEJT A MOWA NIENAWIŚCI

W przypadku przestępstw popełnianych Z MOWY NIENAWIŚCI osoba lub grupa dobiekana jest ze względu na jej rzeczywistą lub domniemaną przynależność lub związek z określoną rasą, narodowością, pochodzeniem etnicznym, językiem, kolorem skóry, religią, płcią, wiekiem, psychiczną lub fizyczną niepełnosprawnością, orientacją seksualną, etc.

Każdy może być ofiarą przestępstwa - HEJTU (**podmiot ogólny**), natomiast ofiary przestępstw popełnianych z MOWY NIENAWIŚCI są typowane ze względu na w/w cechy (**podmiot szczególny**).

Przemoc

to intencjonalne działanie
jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza
prawa i dobra osobiste jednostki,
powodując cierpienia i szkody.

RODZAJE PRZEMOCY

przemoc fizyczna:

- bicie,
- kopanie,
- opluwanie,
- szarpanie,
- ciągnięcie za uszy,
- przypalanie,
- duszenie,
- krępowanie ruchów

2. Przemoc psychiczna:

- wyzywanie,
- ośmieszanie,
- grożenie,
- obgadywanie,
- poniżanie,
- szantażowanie,
- krzyczenie,
- ujawnianie sekretów

CYBERPRZEMOC

Cyberprzemoc to inaczej przemoc z użyciem mediów elektronicznych – przede wszystkim **Internetu** i **telefonów komórkowych**.

Do działań określanych jako cyberprzemoc zalicza się m.in.:

- nękanie, grożenie, zastraszanie, szantażowanie,
- wyzywanie, straszenie, poniżanie kogoś w Internecie lub przy użyciu telefonu (e-mail i sms),
- robienie komuś zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jego zgody,
- publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które kogoś obrażają lub ośmieszają,
- dopisywanie obraźliwych komentarzy do wpisów w blogu czy na forum dyskusyjnym,
- wulgarne zaczepki za pomocą komunikatora (np. GG) i na czatach,
- podszywanie się pod kogoś w Sieci i działanie na jej niekorzyść.

Kogo dotyczy i czy jest groźna dla innych?

Problem ten dotyczy przede wszystkim **dzieci i młodzieży**.

W Polsce doświadczają go **ponad połowa** młodych internautów !!!

Cyberprzemoc często powoduje u ofiar irytację, strach, lęk i zawstydzenie. Nastoletni internauci rzadko informują najbliższe otoczenie o swoich problemach. Jeżeli szukają pomocy, to głównie u rówieśników. Rodzice i pedagodzy rzadko dowiadują się o takich sytuacjach.

Pomimo, że akty cyberprzemocy mogą wyglądać niewinnie, to potrafią wyrządzać bardzo dużą krzywdę.

Gdzie najczęściej dochodzi do cyberprzemocy ?

- poczta elektroniczna
- serwisy społecznościowe
- telefony komórkowe - serwisy SMS i MMS
- strony internetowe
- czaty - grupy dyskusyjne – blogi

Ofiary przemocy

- Najczęstszymi ofiarami cyberprzemocy są koledzy lub koleżanki z klasy.
- Nie zawsze cyberprzemoc jest przejawem agresji czy nawet doprowadzenia do celowego ośmieszenia. Często powstaje na skutek żartu.
- Przeprowadzone badania oraz dane policji wskazują, iż sprawca cyberprzemocy pochodzi zazwyczaj ze środowiska szkolnego lub bliższego otoczenia ofiary. Najczęściej sprawcy działają pod wpływem impulsu, nie zawsze chcąc celowo ośmieszyć daną osobę. Dzieci i młodzież często podejmują działania określane mianem cyberprzemocy nie mając świadomości możliwych konsekwencji.

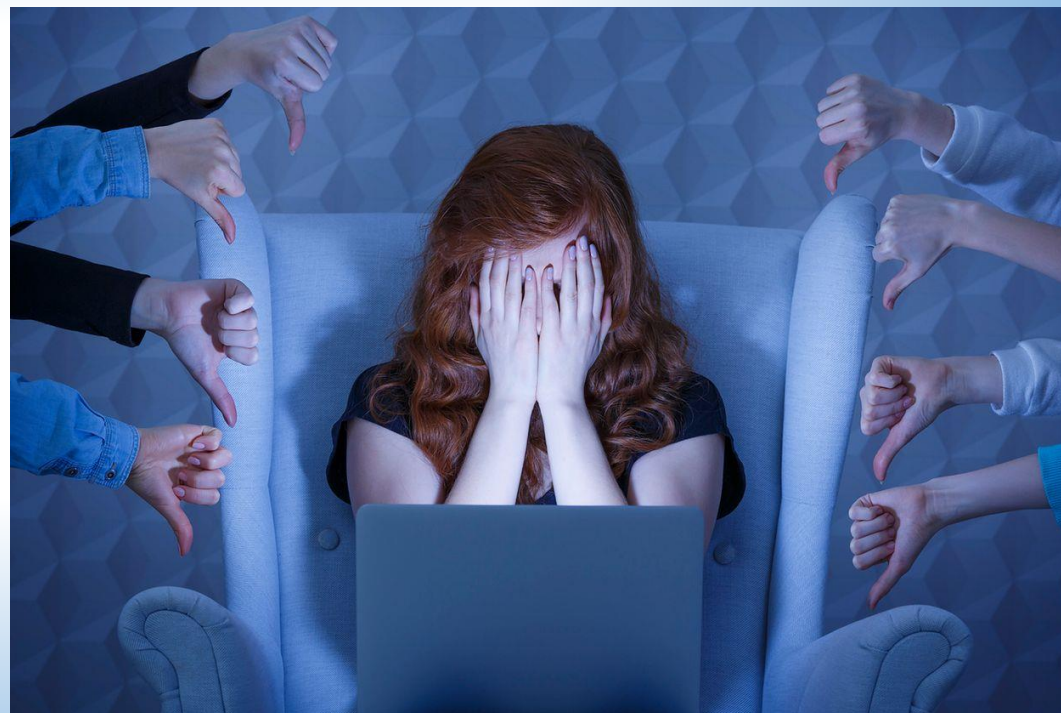
Przyczyny cyberprzemocy

- Skłonność do prowokowania innych osób
- Przekraczanie granic zasad moralnych
- Niski poziom empatii w relacjach z innymi osobami
- Niezdolność przyjmowania perspektywy innych osób
- Brak refleksji nad własnym zachowaniem
- Chęć zaimponowania
- anonimowość
- Cyberprzemoc często ma swoje źródło w przemocy rówieśniczej, względem osoby wyróżniającej się na tle całej grupy w sposób pozytywny lub też negatywny. Młodych ludzi cechuje brak przewidywania konsekwencji własnego postępowania i skłonność do ryzykanctwa co związane jest z rozwojem osobniczym - osoba prześladowana przez rówieśników jest osamotniona, czuje rozpacz, izoluje się od innych. Emocje mogą być źródłem myśli i prób samobójczych.

Hejt, mowa nienawiści, cyberprzemoc

Prowadzi do:

- Niskiej samooceny
- Wycofania
- Niechęci do szkoły
- Lęku
- Apatii
- Autoagresji
- Depresji

Czy jesteśmy anonimowi i bezkarni?

- Zamiarem internetowych chuliganów jest m.in. ośmieszenie czy obrażenie konkretnej osoby lub grupy ludzi czy nawet całych społeczności, wynikające z **poczucia anonimowości** lub **bezkarności sprawców**.

Czy oby na pewno?

Jak to jest z tą **anonimowością**...

- Dowody elektroniczne mogą przybierać różnorakie formy np. mogą to być e-maile, sms-y, billingi telefoniczne, pliki tekstowe, graficzne, dźwiękowe.
- Równie szeroki jest **krąg miejsc**, w których można je odnaleźć. Może to być system telekomunikacji, serwery dostawców usług internetowych, komputery służbowe lub domowe, telefony komórkowe, serwery proxy w firmie i wiele innych miejsc.
- Bardzo często ślady nadużycia powstają **w wielu miejscach jednocześnie**, np. na serwerze pocztowym nadawcy i odbiorcy wiadomości e-mail oraz w ich komputerach.
- Jestem, więc mam **IP** (adres protokołu internetowego), które **pomaga określić podłączone urządzenie i jego użytkownika** (zarówno **konkretny komputer** jak i **telefon komórkowy**).

Odpowiedzialność osób

- Odpowiedzialność karna osoby nieletniej zaczyna się od 13 roku życia
 - Od 13-17 lat odpowiadasz za przestępstwa i niektóre wykroczenia
 - Od 17 roku życia obowiązuje pełna odpowiedzialność karna

Zapamiętaj !!!

Odpowiedzialność prawna nieletnich

NIELETNI (art. 1 UPN)

- W zakresie postępowania dotyczącego zapobiegania i zwalczania **demoralizacji** – osoba, między **10 a 18 rokiem życia**,
- W zakresie postępowania o **czyny karalne** - osoba, która dopuściła się takiego czynu po ukończeniu **13 roku życia**, a przed ukończeniem **17 lat**,
- W zakresie wykonywania **środków wychowawczych lub poprawczych** – osoba, względem której środki takie zostały orzeczone, choćby ukończyła **18 lat**, nie dłużej jednak niż do ukończenia **lat 24**.

DEMORALIZACJA

stan lub proces polegający na przejawianiu przez nieletniego negatywnych zachowań, w szczególności:

- naruszenia zasad współżycia społecznego,
- popełnienie czynu zabronionego,
- systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego,
- używania alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia,
- uprawianie nierządu,
- wścążęstwo,
- udział w grupach przestępczych,
- inne zachowanie naruszające przyjęte normy prawne i społeczne.

„Nieletni” w Kodeksie Karnym

Art. 10 § 1.

Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony **po ukończeniu 17 lat**.

Art. 10 § 2.

Nieletni, który po ukończeniu **15 lat** dopuszcza się **czynu zabronionego** określonego w art. 134, art. 148§1, 2 lub 3, art. 156§1 lub 3, art. 163§1 lub 3, art. 166, art. 173§1 lub 3, art. 197§3, art. 252§1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju nieletniego, jego właściwości warunki osobiste za tym przemawiają oraz jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

Nieletni który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w niżej wymienionych artykułach Kodeksu karnego :

- **art. 134** – „Kto dopuszcza się zamachu na życie Prezydenta RP”
- **art. 148 §1,2 lub 3** – „Kto zabija człowieka”
- **art. 156 §1 lub 3** – „Kto powoduje ciężki uszczerbek na zdrowiu”
- **art. 163 §1 lub 3** – „Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach”
- **art. 166** – „ Kto stosuje podstęp albo gwałt na osobie lub groźbę bezpośredniego użycia takiego gwałtu, przejmuje kontrolę nad statkiem wodnym lub powietrznym”
- **art. 173 §1 lub 3** – „Kto spowoduje katastrofę w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym”
- **art. 197 § 3** – „Jeżeli sprawca dopuszcza się zgwałcenia określonego w § 1 lub 2 działając ze szczególnym okrucieństwem lub wspólnie z inną osobą”
- **art. 252 § 1 lub 2** – „Kto bierze lub przetrzymuje zakładnika”
- **art. 280** – „Kto kradnie, używając przemocy wobec osób lub grożąc natychmiastowym jej użyciem.

KRAJOWY REJESTR KARNY

To instytucja, której zadaniem jest prowadzenie stale aktualizowanej bazy danych dotyczącej karanych osób i podmiotów zbiorowych. Powołana została na podstawie ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym.

W Krajowym Rejestrze Karnym gromadzi się min. dane o osobach nieletnich, wobec których prawomocnie orzeczono środki wychowawcze, poprawcze lub leczniczo-wychowawcze.

Podstawy prawne ścigania sprawców hejtu i cyberprzemocy (wybrane przepisy kodeksu karnego)

Cyberprzemoc **nie jest czynem zabronionym** stypizowanym w jakimkolwiek polskim przepisie karnym, nie oznacza to jednak bezkarności.

Warto zwrócić uwagę na kilka przepisów :

Kodeks Karny

art. 212 – zniesławienie

art. 216 – znieważenie

art. 267 i 268a – włamanie na konto internetowe

art. 190 i 191 groźby

art. 190a - stalking

Kodeks Cywilny

art. 23 i 24 naruszenie dóbr osobistych

Kodeks Wykroczeń

art. 107 – złośliwe niepokojenie

art. 141 – używanie wulgaryzmów

Naruszenie wizerunku

Art. 23.

Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, **pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.**

Art. 24.

§ 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba, że nie jest ono bezprawne.

W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Naruszenie wizerunku

Działania:

- Upublicznianie wizerunku, nazwiska, pseudonimu osoby bez zgody, bez wiedzy lub wbrew woli ich właściciela.

Formy:

- Umieszczenie zdjęcia lub filmu przedstawiającego kogoś na stronie internetowej, na blogu, w serwisie społecznościowym itp.
- Rozesłanie zdjęcia przedstawiającego kogoś lub filmiku z czyimś udziałem e-mailem, telefonem komórkowym.

Naruszenie czci (znieśławienie, znieważenie)

Kodeks karny

Art. 212.

§ 1. Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie lub karze ograniczenia.

§ 2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1 lub 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Art. 216.

§ 1. Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

§ 2. Kto znieważa inną osobę za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 3. Jeżeli zniewagę wywołało wyzywające zachowanie się pokrzywdzonego albo jeżeli pokrzywdzony odpowiedział naruszeniem nietykalności cielesnej lub zniewagą wzajemną, sąd może odstąpić od wymierzenia kary.

§ 4. W razie skazania za przestępstwo określone w § 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.

§ 5. Ściganie odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Naruszenie czci (znieśławienie, znieważenie)

Działania:

- Wszelkie zachowania uwłaczające czyjeś godności, stanowiące przejaw lekceważenia oraz pogardy.
- Znieważenie drugiej osoby w Internecie lub przy użyciu innych technologii komunikacyjnych.
- Pomówienie (oszczerstwo) o takie postępowanie lub właściwości, które mogą daną osobę poniżyć w opinii publicznej.
- Użycie wizerunku osoby w celu jej ośmieszenia, upokorzenia.
- Wypowiadanie pod adresem pokrzywdzonego znieważających go wulgaryzmów lub epitetów.

Naruszenie czci (znieśławienie, znieważenie)

Formy:

- Umieszczenie wizerunku osoby w celu jej ośmieszenia np. na stronie internetowej, na blogu, w serwisie społecznościowym, rozesłanie e-mailem lub za pomocą telefonu komórkowego.
- Umieszczanie w Internecie lub przesyłanie drogą e-mailową, przy użyciu komunikatorów, serwisów społecznościowych, za pomocą telefonu komórkowego itp. obrażających kogoś treści i opinii.
- Tworzenie kompromitujących i ośmieszających stron internetowych, blogów, fałszywych kont i profili w serwisach społecznościowych.
- Rozsyłanie drogą e-mailową lub przy pomocy telefonu komórkowego różnego rodzaju kompromitujących materiałów.

Włamania

Kodeks karny

Art. 267.

§ 1. Kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do informacji dla niego nieprzeznaczonej, otwierając zamknięte pismo, podłączając się do sieci telekomunikacyjnej lub przełamując albo omijając elektroniczne, magnetyczne, informatyczne lub inne szczególne jej zabezpieczenie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do całości lub części systemu informatycznego.

§ 3. Tej samej karze podlega, kto w celu uzyskania informacji, do której nie jest uprawniony, zakłada lub posługuje się urządzeniem podsłuchowym, wizualnym albo innym urządzeniem lub oprogramowaniem.

§ 4. Tej samej karze podlega, kto informację uzyskaną w sposób określony w § 1-3 ujawnia innej osobie.

§ 5 Ściganie przestępstwa określonego w § 1-4 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 268a.

§ 1. Kto, nie będąc do tego uprawnionym, niszczy, uszkadza, usuwa, zmienia lub utrudnia dostęp do danych informatycznych albo w istotnym stopniu zakłóca lub uniemożliwia automatyczne przetwarzanie, gromadzenie lub przekazywanie takich danych, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto, dopuszczając się czynu określonego w § 1, wyrządza znaczną szkodę majątkową, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Włamania

Działania:

- Włamanie do miejsca w Internecie strzeżonego hasłem lub innym zabezpieczeniem.

Formy:

Włamania na:

- konto e-mailowe, na bloga,
- profil w serwisie społecznościowym,
- inne miejsce strzeżone hasłem lub innym zabezpieczeniem w celu uzyskania jakichś informacji.
- Włamanie (jak wyżej) oraz wprowadzanie zmian typu: zmiana hasła, dokonanie zmian w treści czy w wyglądzie strony/profilu, dodanie lub usunięcie zdjęć, niszczenie, uszkodzanie.

Groźby

Kodeks karny

Art. 190.

§1. Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 191.

§1. Kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§1a. Tej samej karze podlega, kto w celu określonym w § 1 stosuje przemoc innego rodzaju uporczywie lub w sposób istotnie utrudniający innej osobie korzystanie z zajmowanego lokalu mieszkalnego.

§2. Jeżeli sprawca działa w sposób określony w § 1 w celu wymuszenia zwrotu wierzytelności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§3. Ściganie przestępstwa określonego w § 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego.

GROŹBY

Działania:

- Grożenie komuś popełnieniem przestępstwa (np. pozbawieniem życia) przez Internet.
- Kierowanie do dziecka, za pomocą narzędzi dostępnych w Internecie, gróźb w celu zmuszenia go do określonego działania, w taki sposób, że groźba ta wzbudza obawę, że zostanie popełniona.

Formy:

- Przesyłanie gróźb drogą e-mailową lub za pomocą innych narzędzi dostępnych w Internecie, takich jak czat, komunikatory, forum.
- Grożenie innej osobie przy użyciu Internetu lub telefonu komórkowego stosując słowo, pismo, gest lub inne zachowanie oddziałujące na psychikę odbiorcy.

STALKING

Art. 190a.

§ 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

STALKING

Stalking to natrętne i złośliwe prześladowanie drugiej osoby.

Stalking w Internecie to:

- Prześladowanie przy użyciu poczty elektronicznej (przesyłanie e-maili wbrew woli ofiary, rozsyłanie e-maili z konta ofiary bez jej zgody)
- Prześladowanie w sieci (podszywanie się pod daną osobę, wysyłanie zdjęć ofiary, pisanie obraźliwych komentarzy)
- Prześladowanie przy użyciu komputera ofiary (nanoszenie wirusów, instalowanie programów szpiegujących, niszczenie danych z twardego dysku)

STALKING

Art. 191a k.k.

§1. Kto utrwała wizerunek nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej, używając w tym celu wobec niej przemocy, groźby bezprawnej lub podstępnie, albo wizerunek nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej bez jej zgody rozpowszechnia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 200a. k.k.

§ 1. Kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 197 § 3 pkt 2 lub art. 200, jak również produkowania lub utrwalania treści pornograficznych, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej nawiązuje kontakt z małoletnim poniżej lat 15, zmierzając, za pomocą wprowadzenia go w błąd, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania sytuacji albo przy użyciu groźby bezprawnej, do spotkania z nim, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 2. Kto za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej małoletniemu poniżej lat 15 składa propozycję obcowania płciowego, poddania się lub wykonania innej czynności seksualnej lub udziału w produkowaniu lub utrwalaniu treści pornograficznych, i zmierza do jej realizacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 200b. Kto publicznie propaguje lub pochwała zachowania o charakterze pedofilskim, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Wulgaryzmy i Nękanie

Kodeks wykroczeń

Art. 141.

Kto w miejscu publicznym umieszcza nieprzyzwoite ogłoszenie, napis lub rysunek albo używa słów nieprzyzwoitych, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 zł albo karze nagany.

Art. 107.

Kto w celu dokuczenia innej osobie złośliwie wprowadza ją w błąd lub w inny sposób złośliwie niepokoi, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 zł albo karze nagany.

Kodeks Karny a mowa nienawiści

Kodeks karny zawiera kilka typów czynów karalnych, gdzie wprost mowa jest o przestępstwach motywowanych uprzedzeniami rasowymi, wyznaniowymi, narodowymi, politycznymi, lub ze względu na określony światopogląd ofiary.

Groźba bezprawna

Art. 119 k.k.

§ 1. Kto stosuje przemoc lub groźbę bezprawną wobec grupy osób lub poszczególnej osoby z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, politycznej, wyznaniowej lub z powodu jej bezwyznaniowości, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto publicznie nawołuje do popełnienia przestępstwa określonego w § 1.

Nawoływanie do nienawiści

Art. 256. k.k.

Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

W języku polskim wyraz „propagowanie” oznacza przede wszystkim: upowszechnianie, szerzenie czegoś, w tym także poglądu, aby do tego kogoś przekonać. Zatem „**propagowanie**” w rozumieniu art. 256 kk oznacza każde publiczne zachowanie, które stanowi upowszechnianie faszystowskiego lub innego totalitarnego ustroju państwa, podjęte w celu przekonania do niego.

Znieważanie z powodu różnic rasowych

Art. 257. k.k.

Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej, wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości lub z takich powodów narusza nietykalność cielesną innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

INNE PRZEPISY KARNE

- [Art. 148 § 2 k.k.](#) - Kto zabija człowieka w wyniku motywacji zasługującej na szczególne potępienie
- [Art. 190 k.k.](#) - groźby karalne
- [Art. 191 k.k.](#) - zmuszanie do określonego zachowanie
- [Art. 194 k.k.](#) - ograniczenie człowieka w przysługujących mu prawach ze względu na przynależność wyznaniową
- [Art. 195 k.k.](#) - złośliwe przeszkadzanie w praktykowaniu religii
- [Art. 196 k.k.](#) - obraza uczuć religijnych
- [Art. 212 k.k.](#) - zniesławienie
- [Art. 216 k.k.](#) - zniewaga
- [Art. 217 k.k.](#) - naruszenie nietykalności cielesnej
- [Art. 254 k.k.](#) - czynny udział w zbiegowisku - zamach na życie lub zdrowie
- [Art. 260 k.k.](#) - udaremnianie zebrania, zgromadzenia lub pochodu
- [Art. 261 k.k.](#) - znieważenie miejsca pamięci
- [Art. 262 k.k.](#) - znieważanie zwłok oraz grobów ludzkich
- [Art. 288 k.k.](#) - zniszczenie rzeczy
- [Art. 55 ustawy o IPN](#) - Przystępstwo tzw. kłamstwa oświęcimskiego
- Ochrona danych sensytywnych oraz [art. 49 ustawy o ochronie danych osobowych](#)

CO ROBIĆ BĘDĄC OFIARĄ?

- Nie odpowiadaj na zaczepki w sieci.
- Domagaj się skasowania filmów i zdjęć nagranych wbrew twojej woli.
- Natychmiast szukaj pomocy u kogoś dorosłego – nauczyciela, pedagoga, rodziców.
- Zachowaj dowody przemocy.
- Interweniuj u dostawców usług internetowych.
- Zgłoś akt przemocy odpowiednim służbom – POLICJI lub PROKURATURZE.

CO ROBIĆ BĘDĄC OFIARĄ?

- **Telefon komórkowy**: Nie kasuj wiadomości. Zapisuj wszystkie zarówno tekstowe jak i nagrane na **poczcie głosową** w pamięci telefonu.
- **Komunikatory**: Niektóre serwisy pozwalają na zapisywanie rozmów. Można również np. skopiować rozmowę, wkleić do edytora tekstu, zapisać i wydrukować.
- **Strony serwisów społecznościowych, www, czaty**: Aby zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij klawisz Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w programie Paint.
- **E-mail**: Wydrukuj wiadomość. Zachowanie całości wiadomości, a nie tylko samego tekstu jest bardziej pomocne, ponieważ zawiera informacje o jej pochodzeniu

CO ROBIĆ BĘDĄC ŚWIADKIEM ?

- Nie przesyłaj dalej krzywdzących materiałów, które otrzymałaś/eś w sieci.
- Zawsze pomagaj kolegom i koleżankom, którzy padli ofiarą hejtu, mowy nienawiści czy cyberprzemocy.
- Informuj o krzywdzie kolegi lub koleżanki kogoś dorosłego.
- Poleć ofierze kontakt z instytucją lub organizacją pomocową (np. Policja, Helpline) lub skontaktuj się z nią osobiście.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY ?

Jeżeli ktoś nęka Cię w Sieci, wyśmiewa się z Ciebie, wysyła obraźliwe e-maile, sms-y, zadaje Ci na czacie, w e-mailu lub przez komunikator jakieś krępujące pytania, wypytuje Cię o prywatne dane, nalega na spotkanie ...

Porozmawiaj z...

- rodzicami, nauczycielem, pedagogiem szkolnym albo inną zaufaną osobą dorosłą

Zgłoś przypadki nadużyć na...

- Policję

Skontaktuj się z np...

- www.helpline.org.pl i skorzystaj z komunikatora, lub zadzwoń pod bezpłatny numer telefonu **0 800 100 100**.
- FDN „Ogólnopolskiego telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży **116 111**”.
- Kidprotect,